

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Preful abonamentului:
Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an 50 "
Pe un pătrar de an 25 "
Un număr 2 Lei
Pentru străinătate pe un an 150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Preful inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

PARTEA OFICIALĂ.

No. 2407—1925.

Nr. 3101 E. ex. 1925.

Circular

cătră toate Oficiile parohiale din Eparhia ort. rom. a Caransebeșului

Adresându-ni-se unele Oficii parohiale în cecece privește purtarea tasului al treilea în bisericile din Eparhia noastră, Consistorul nostru diecezan, în ședința sa ținută în 27 Iulie a. c., s'a ocupat cu chestiunea aceasta și a decis, ca tasul al treilea să se poarte și în viitor în toate bisericile din Eparhia noastră, sub numirea de *tasul cultural*, iar banii colectați cu acest tas, să se depoziteze la Cassa diecezană în modul obicinuit.

Ceece se comunică Onoratelor Oficii parohiale spre știre și conformare.

Caransebeș, în 1 August 1925.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 3556 E ex 1925.

Cătră On. Oficii parohiale din Dieceza ort. rom. a Caransebeșului.

On. Oficii parohiale, pe cari le privește, se invită pe calea aceasta, ca să provoace pe arendașii sesiunilor parohiale reduse și vacante, ca fără amânare să trimită la cassa diecezană restanța lor în arendă, punându-le în vedere, că la caz contrar vor fi înprocesuați, cauzându-li-se spese, pe cari le pot evita prin aceea, că plătesc acum restanța în arendă.

Caransebeș, în 5 August 1925.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox român al eparhiei Aradului, Jenopolei și a Hălmagiului precum și al părților anexate din Banatul-Timișan.

Iubitului Cler și tuturor dreptmăritorilor creștini din eparhia Aradului: dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos, împreună cu salutare noastră arhierescă!

Domnul Dumnezeu Atotțitorul chemând la sine pe fericitul întru memorie episcopul Ioan Ignatie Papp, dintru înălțimea sfântului Său locaș privind spre văduvita eparhie a Aradului, a îndreptat spre Smerenia mea nădejdiile celor chemați a împodobi cu vrednicia unui nou Cărmuitor sufletește scaunul acestei de Dumnezeu păzite Eparhii.

Astfel mi-a fost dat mie, smeritului slujitor al lui Christos, să binevestesc vouă că bunătate a făcut cu mine și cu voi marele Dumnezeu, dacă eu voiu fi păstor adevărat, iar voi veți păzi și ține cu sfințenie de taină știința și legea ce se vor desprinde prin graiul gurii mele ca înger al Domnului Atotțitorul. Datu-mi-s'a mie iubiții mei fii sufletești, ca în ziua de 12 Iulie să fiu introdus în scaunul episcopesc prin Preasfințitul Episcop al Caransebeșului, dr. Iosif Traian Badescu, ca mandatar al I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae

și astfel precum razele soarelui luminează florile mândre și frumoase, voi căuta după puterile mele să luminez sufletele noastre.

Voiu căuta să binevestesc vouă darul lui Dumnezeu și mila lui nețarmurită, voi binevesti puterea cea nemăsurată alui Dumnezeu care ar putea preface în pulbere trufia omenească și totuși răspândește numai iubire; voi binevesti mângăere pentru cei cari cunosc lepădarea de sine, căci numai prin lepădarea de sine smulgem rădăcinile urei fără de margini și numai astfel alungăm orbirea lumii de azi, care în nenorocirea ei se vede numai pe sine. Voiu căuta să vă învăț pe voi că am venit la voi în numele aceluia care nu privește spre cele ce se văd, ci spre cele încă nevăzute și viitoare. Da, iubiții mei fii sufletești, în numele Domnului nostru Iisus Christos am venit la voi!

Am venit la voi ca urmaș legiuit al sfinților apostoli cari primind dela Domnul nostru Iisus Christos pe preasfântul Duh, la rândul lor au rânduit urmași în persoana episcopilor între care sunt socotit și eu. Cea mai sfântă taină mi-s'a împărtășit mie, prin care în mod nevăzut s'a revărsat asupra mea darul lui Dumnezeu, precum se varsă și asupra celor cari primesc taina preoției. Am înaintea mea cuvintele sf. apostol Pavel către Timotei: „Nu fi nebagător de seamă de darul ce este întru tine, care ți-s'a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor preoției“ (c. 4 v. 14). Din locul acesta și din alte locuri ale sf. Scripturi se vede limpede că numai noi arhieriei și preoții și diaconii am primit darul sf. Duh pe cale legiuită dela sf. apostoli și astfel numai noi avem dreptul să învățăm turma încredințată nouă. Numai noi îndeplinim condiția arătată de Mântuitorul: „Eu sunt ușa; prin mine de va intra cineva se va mântui și va intra și va eși și pășune va afla“ (Ioan 10. v. 9).

Am venit să fac să piară glasul furilor și să vă călăuzesc la viața arătată de Christos Mântuitorul. Mai întâi mă adresez vouă iubiților preoți, aducându-vă aminte că sunteți puși a paște turma, căci zice proorocul Ezechiel: „Au pască-se păstorii pe sine? Au nu pe oi le pasc păstorii?“ (c. 34 v. 2). Aduceți-vă aminte că nu trebuie să ne ajungă mustrarea proorocului Osie: „Și va fi precum poporul așa și preotul“ (c. 4 v. 9), ci trebuie să ne mângăiem cu aceea că precum este preotul

așa este și poporul. Mărirea voastră întru necinste se va pune dacă lucrul cel bun încredințat vouă nu-l veți păzi prin Duhul cel sfânt, care locuște întru noi (2 Tim. 1 v. 14). Nu uitați că și pe noi ne va ajunge amenințarea cumplită dacă nu ne facem datoria: „Iar proorocul care va îndrăzni a grăi întru numele meu cuvânt, care n'am poruncit lui să-l grăiască... să moară proorocul acela“ (IV. M. 18 v. 20).

Dar nici voi iubiților mei credincioși să nu uitați cuvântul sf. Scripturi: „Și omul care nu va asculta cuvântul lui, ori câte va grăi proorocul acela întru numele meu, eu voi lua izbândă pentru el“ (V. M. 18 v. 19). Nu uitați că precum odinioară sfântul Constantin Cel-Mare căuta spre cer și i-s'a arătat semnul sfintei Cruci, astfel voi căuta și eu spre voi să văd semnul sfintei Cruci adânc săpat în inimile voastre și să vă învăț că „Dreptatea înaltă neamurile iar păcatele împuținează semințiile“ (Ps. 14 v. 35). Vai, dacă aceste cuvinte ale mele v-ar face să înțelegeți că trebuie să Vă pregătiți sufletul ca din lăuntru să răsune voința lui Dumnezeu; doar sufletul vostru, al fiilor, al ficelor, al soțiilor, al părinților, și al celor ce vor veni după noi toți, este ca o alăută în mâna lui Dumnezeu ca cel mai mare maestru al nostru. Alăuta sufletului este făcută pentru psalmi, laude și cântări duhovnicești; de pe coardele acestei alăute trebuie să resune cântări îngerești, să se înlăture de pe dânsule sângele, praful și rugina. Uneltirile Satanei umblă după turburarea armoniei în alăuta sufletelor voastre și astfel noi păstorii voștri trebuie să avem neîncetată grijă de voi! Ascultați pe preoții voștri!

Și acum ascultați împreună, iubiții mei preoți, iubiții mei învățători și scumpii mei credincioși unele idei din cuvântarea mea de instalare. Am spus, că voiu duce spre pășunea cea duhovnicească turma încredințată mie. Am spus, că voiu susține evlavie în mănăstirea Hodoș-Bodrog spre a se vedea că nici în ziua de azi nu lipsește pilda vieții grele a urmării lui Christos, căci fost-au împărați mari, cari au părăsit mărirea lumească pentru numele lui Christos. Istoria e martoră, că împărații bizanțini Emanoil Comnenul și Ioan Cantacuzino au părăsit tronul lor pentru îmbrăcămintea călugărească. Dar avem pilda Despinei Doamna, soția lui

Neagoe Basarab, care a întemeiat mănăstirea Argeşului. Ei bine, Despina Doamna sub numele de Platonida şi-a sfârşit zilele în mănăstire; soţia lui Ştefăniţa-Vodă din Moldova s'a retras la mănăstire.

Am spus că din institutul nostru teologic vor trebui să iasă tineri cu pregătire temeinică, pentru că chiar Sf. Scriptură (I. Tim. 4 v. 6) îndeamnă la bună învăţătură. Sf. apostol Pavel zice ucenicului său Timoteiu: „Propovăduieşte cuvântul, stai asupra cu vreme şi fără vreme, muştră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare şi cu învăţătură“ (II. Tim. 4). Preotul numai dacă va avea bună pregătire poate satisface această poruncă apostolească. Numai în chipul acesta va putea fi bun predicator. La rândul lor şi credincioşii trebuie să urmeze învăţăturile pe cari preoţii noştri şi-le-au însuşit după o temeinică pregătire.

Am scos la iveală în mod deosebit că voi luţta pentru curăţirea bisericii noastre de învăţăturile pocăiţilor şi ale tuturor sectarilor, căci, bine să ne însemnăm: toţi pocăiţii şi cei de o pănură cu ei dau pace legii lui Moise, adecă nu atacă legea necreştinilor şi nici prin cap nu le trece să şi zidească case de rugăciuni pe lângă altare streine, dar în schimb se apropie de sfintele noastre locaşuri ca să-şi bată joc de ele! Nu-şi vor bate însă joc, căci, iată uneltirile lor sunt date pe faţă. Întrebaţi iubii mei pe viclenii şi amăgitorii sectari: de ce nu-şi bat capul cu aducerea Eyreilor la Christos şi să ne lase în pace sfânta noastră credinţă?!

De toate categoriile credincioşilor noştri am făcut amintire în cuvântarea mea: am amintit, că mai voi ocupa de interesele ţărănilor, comercianţilor, funcţionarilor, industriaşilor, bogaţilor şi săracilor. Am accentuat încă şi alfe multe lucruri bune, dar mai presus de toate am pus: dragostea creştină cu ajutorul căreia vă voi călăuzi spre Christos. Ascultaţi cuvintele mele ale Păstorului vostru mai mare, căci, vă voi conduce pe singura cale adevărată, spre singurul adevăr, spre singura viaţă adevărată: viaţa în Christos Domnul. Nu uitaţi a Vă întreba în fiecare clipă a vieţii: Domnul s'a răstignit pentru noi, dar oare ce am făcut

noi pentru dânsul? Oare cel ce este fiu ascultă pe părinţi? Părintele învaţă pe fiii săi? Soţia iubeşte pe bărbatul său? Tinărul cinsteşte pe bătrân, bătrânul caută în mod cinstit de cele din urmă ale sale? Sluga ascultă pe stăpânul său? Ucenicul ascultă de dascălul său? Pentru binefacere am răsplătit oare noi? Toate, dar toate aceste întrebări aşteaptă răspuns şi nu mă îndoiesc că fiecare se va retrage în cămara sufletului său şi va vedea dacă urmează calea spre Christos.

Mărturisesc că din toate puterile mele voi luca, ca Domnul nostru Iisus Christos să fie pururea de faţă în viaţa noastră, în instituţiunile noastre bisericeşti, culturale şi naţionale. Pururea voi cugeta că la ultima judecată mă pot ajunge muştrările mamei mele, dela care am învăţat cuvântul Iisus, sau dojana neiertătoare a iubitului meu tată, care mă ducea de mână la sfânta biserică în vremea copilăriei mele. Pururea să cugetaţi şi voi, că veţi fi întrebaţi la judecată: Ce aţi făcut cu binecuvântările primite dela părinţii şi dela mării voştri şi că stăruind în păcat nu veţi vedea împărăţia lui Dumnezeu. Înaltul Judecător va veni pe norii Cerului, cu mărire şi strălucire în locul batjocurilor aduse de oameni; steagul Crucii va merge înaintea Sa şi glas mare va striga: Sculaţi morţilor din mormânturi, căci s'a apropiat judecata!

Ah, chiar dacă am ajunge la marginea raiului, se va găsi un copil care să strige din iad mamei sale: Mamă, mamă, dă-mi sufletul pe care mi-l-ai pierdut; tată necruţător, dă-mi sufletul, căci dreptatea cere suflet pentru suflet. Noi să rugăm neincetat pe Domnul, ca pururea să călăuzească viaţa noastră.

Să ne mărturisim lui Dumnezeu în veac. În neam şi în neam să vestim lauda Domnului şi putem fi siguri de cununa neveştejită a răsplătirii Celui de sus.

Cu nădejdea aceasta Vă împărtăşesc arhieriasca mea binecuvântare.

Datu-s'a în reşedinţa noastră episcopescă din Arad, la 12 Iulie, anul Domnului 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comşa,
Episcop.

Călăuza cunoașterii și combaterii sectelor de Diaconul GHEORGHE COMȘA, Doctor în teologie și drept, ales Episcop al Aradului. Editura Noului Reviste Bisericești. Tipografia Bisericească din Sf.-ta Mănăstire Cernica, 1925. Pag. 128. Lei 25.

Părintele diacon Dr. Gheorghe Comșa, — actualul Prea Sfințit Episcop Grigorie al eparhiei Aradului, — este bine cunoscut cititorilor „Foi Diecezane“ din multe și luminoasele sale articole publicate în această revistă, iar preoțimea ortodoxă română îl cunoaște din valoroasele sale lucrări: „Monahismul“ după Adolf Harnack, Sibiu 1916; „Predici“ în colaborare cu preot Gh. Maior, Arad 1918; „Unificarea organizației noastre bisericești“, Sibiu 1919; „Istoria predicei la Români“, București 1921; „Pentru neam și lege“, 40 cuvântări împotriva adventiștilor și baptiștilor, Caransebeș 1923; (a se vedea „Foaia Diecezană“ No. 40 din 1/14 Oct. 1923); „Sâmbăta și Dumineca“, București 1923; „Poate crede omul modern în minuni?“ București 1923; „La altarul neamului“, cuvântări la serbările naționale, București 1924; „Sectele religioase în România“, București 1925. Ca un corolar al lucrărilor sale împotriva sectelor, — pentru cari lucrări a fost atacat de unii reprezentanți străini ai sectelor, — apare lucrarea cea mai nouă: „Călăuza cunoașterii și combaterii sectelor“.

În „Prefața“ cărții autorul ne spune, că: „Readucerea sectarilor la sânul bisericii noastre este unicul scop al acestei lucrări“. Iar această readucere numai așa este posibilă, dacă păstorii sufletești ai poporului nostru — preoții — cunosc temeinic sectele ce s'au furișat în staulul credinței noastre ortodoxe naționale și mijloacele, prin cari acest bolșevism religios poate fi combătut. Această cunoaștere ni-o ușurează foarte mult lucrările Părintelui Comșa și cu deosebire ultima sa lucrare: „Călăuza cunoașterii și combaterii sectelor“, o lucrare completă, scrisă clar și atrăgător și de o execuție tehnică ireproșabilă.

Cartea este împărțită în 8 capitole.

Capitolul I este intitulat: „Caracterizarea sectelor“. Ni-se arată aci, că „voinți străine de binele nostru caută să se furișeze în sufletul românesc. Mâna străină, necurată, o simțim cu deabinele. Știm cu toții, că războiul a lăsat o moștenire nu tocmai plăcută chiar și popoarelor, cari se cred mai creștine decât noi. În America, în Anglia, de unde vine mai ales propaganda sectelor, egoismul, dorul de câștig și de plăceri au luat proporții neasemănat mai mari decât la noi în țară! Dece oare nu se duc sectanții acolo, ca să introducă Evanghelia mai cu dinadinsul în straturile sociale? Dece atâta goană împotriva bisericii noastre ortodoxe? Din răspunsul, ce

trebuie să-l dăm la această întrebare, este lămurit, că scopul sectanților nu este evanghelizarea. Și apoi să nu uităm, că chiar prea multe crezuri s'au coborât peste noapte în mijlocul nostru. De unde până la război, abia dacă se auzia de cuvântul *pacăit* în poporul nostru, astăzi sunt vreo 13 feluri de pacăiți la noi în țară. Oare toți aceștia ne iubesc atât de mult, încât cu banii, ce-i primesc de peste ocean, voiesc să ne facă mai creștini decum suntem? Doainne fe-rește! . . . Sectanții au tăbărit pe meleagurile noastre cu înfățișarea ca și când pela noi nici nu s'ar fi auzit până acum despre Christos . . . Aztăzi nu mai este secret, că dolarii și alți bani străini sunt puși în joc pentru precupețirea sufletelor“. De aceea, „statul, biserica și toți bunii creștini au datoria să se intereseze de mișcările sectare“.

Capitolul II ne arată: „Pentru ce înlătură sectanții sf. Tradiție și Ierarhia?“

Capitolul III se ocupă cu „Secta Baptiștilor“, iar al IV-lea cu „Adventiștii de ziua a șaptea“ (sectă introdusă în România de preotul catolic Cehovski la a. 1870).

În capitolul V se cuprind 6 secte oprite prin decizia Ministerului Cultelor sub No. 5734 din 29 Ianuarie 1925, și anume: 1. Secta Nazarenilor sau Pocăiților (adusă mai întâiu între Români din Banat prin sârbii din Panciova); 2. Asociația Internațională a Studenților de Biblie sau Mileniști sau Russeliști (sectă întemeiată de evreii Russel și Rutherford); 3. Adventiștii reformiști (sectă întemeiată de Margareta Rowen și adusă în România de evreii Kremer, Beretzki, Freiburger ș. a.); 4. Secerătorii (sectă propagată de ungurii Vég și Benedek); 5. Penticostaliștii (sectă adusă din America la a. 1923 în comuna Cuvin din județul Arad); 6. Inochentiștii (sectă ivită pela a. 1900 în Basarabia și întemeiată de călugărul Inochentie † 1918.)

Capitolul VI tratează despre alte 5 secte: 1. Secta creștinilor după evanghelie (adusă de vreo 20 ani în țară; în Ardeal o propagă Victor Kollé, iar în regat un clasornicar cu numele Constantinescu); 2. Teodoriștii (mișcare pornită la a. 1919 de Teodor Popescu, fostul preot la biserica „Cuibu-cu-barză“ din București); 3. Stundiștii (Sectă propagată în Basarabia de evreii Rabinovici și Averbuch); 4. Duhoborții (sectă ivită pela 1750 în Rusia); 5. Molocanii (sectă rusească ivită în Basarabia la a. 1811).

Capitolul VII arată „cauzele lățirii sectelor și remediile“ și „bibliografia combaterii sectelor la Români“.

Capitolul VIII ne arată locurile din sf. Scriptură, cu ajutorul cărora creștinul ortodox poate răspunde fără zăbavă ereticilor, cari ne atacă

credința. Acest capitol are următoarele sub-impărțiri: 1. Sf. Scriptura, 2. Sf. Tradițiune, 3. Sf. Biserică, 4. Ierarhia bisericească, 5. Sfintele taine, 6. Monahismul, 7. Servicii religioase, 8. Chiemarea sau invocarea sfinților, 9. Cinstirea sf. moaște, 10. Sfintele Icoane, 11. Duminica creștină, 12. Jurământul, 13. A doua venire a Domnului.

Cartea se încheie cu „Deciziunea No. 5734/1925“, care cuprinde toate dispozițiile referitoare la secte, — și cu un „Indice alfabetic“.

Din această scurtă schițare a cuprinsului se vede, că lucrarea aceasta este o foarte bună „Călăuză“ pentru cunoașterea și combaterea sectelor, dela cele mai vechi până la cele mai proaspete, și — dupăcum zice părintele Arhim. Scriban în „Biserica Ortodoxă Română“ No. 6 (531) din Iunie 1925 — „ea face o bună slujbă tutuor preoților, și deaccia trebuie să fim mulțămitori Părintelui Comșa pentru toată osteneala sa, și de mai nainte și de acum, de a ajuta Biserica prin felul acesta de scrieri“.

Lucrarea aceasta, apărută în preajma instalării noului Episcop al eparhiei Aradului, este și ea o chezășie, că Prea Sfințitul Grigorie nu va fi ierarhul, care se va lăsa absorbit numai de lucrările de birou ale consiliului eparhial, ci va fi un vrednic urmaș al marelui său omonim în arhierie, al sfântului Grigorie Cuvântătorul de Dumnezeu, luptătorul împotriva arianismului în Biserica Sfintei Invieri din Constantinopol. Tronul episcopiei Aradului va străluci prin străduințele și opera constructivă a luptătorului împotriva sectelor în biserica Sfintei Invieri a Neamului românesc la granițele occidentale ale țării și ale ortodoxiei, unde sectarismul este mai primejdios.

Preotul **Petrache.**

Despre lăcomie și post.

Lăcomia omoară și sufletul și corpul.

Cum?

Lăcomia îndeamnă pe oameni la crime. De multe ori frații s'au certat, s'au bătut și s'au omorât pentru „parte“, de moștenire, de multe ori chiar pentru un lucru de puțină valoare. Din pricina lăcomiei copii s'au ridicat împotriva părinților torturându-i, maltratându-i, omorându-i. Din pricina lăcomiei s'au iscat războaie înfricoșate, cum a fost și războiul mondial.

Lăcomia omoară și corpul. E știut că omul lacom la mâncare și beutură își sapă de bună voie și prea de vreme mormântul. Omul lacom și nesățios e expus la diferite boale: de stomac, de intestine, de ficat, de rinichi, de inimă, diabet etc. sau că se îngrășe din cale afară, pe când

omul cumpătat e scutit de boale, e sănatos și trăiește până la adânci bătrânețe.

Sfinții părinți cari au rânduit posturile și ajunările în biserica creștină, după exemplul Mântuitorului, au făcut deci un lucru bun și din punct de vedere religios și moral, dar și din punct de vedere igienic.

Infrânarea, abținerea, deci postul, are foarte bună înfruire asupra formării caracterului. Voința și-se oțelește și și-se îndrumă pe calea cea bună, conștiința se trezește și-ți controlează faptele și intențiunile oprindu-te dela cele rele. Infrânarea e un mijloc escelent de educație a voinței, cum o accentuiază și marele pedagog Förster.

Cu durere vedem, că foarte mulți dintre credincioșii noștri și *mai ales* aproape toți intelectualii, inclusiv preoții, nu mai postesc decât doar în Vinerea Patimilor. Ba unii își bat joc de această importantă instituțiune și așezare creștinească a postului și ajunării.

Căci postul edifică caracterul religios moral, te înalță în stere ideale, îți aduce aminte de viața de apoi, te reține dela lăcomie și dela urmările ei și îți întărește nu numai sufletul ci și corpul prin alternarea regimului carnivor cu regimul vegetarian.

Să ne întoarcem deci cu toții la așezămintele sfintei maicii biserici, între care e și postul și să le ținem cu sfințenie, cum le-au ținut moșii și strămoșii noștri, cari erau și mai buni și mai sănătoși decât noi. **G. Noaghea**, profesor.

Cel mai bun prietin.

Un om are 3 prietini. Intr'o zi fu chemat înaintea judecării. Și pricina eră atâta de rea, c'o grea osândă părea sigură.

La aman se gândi la cei trei prieteni ai sai rugându-i sa-i vină în ajutor în aceste clipe grele.

— Tot ceea ce pot face — zise unul — e să-ți dau haina frumoasă, ca să te poți înfațișa înaintea judecării.

— Eu — zise cel de al doilea — te voi însoți o o bucată de drum. Și merse cu el până la ușa judecătorului.

— Cât despre mine, zise cel de al treilea — în care s'ar fi încrezut mai puțin — eu voi intra cu tine la judecată. Mă voi înfațișa înaintea judecării și-ți voi lua apărarea. Făcu așa și vorbi așa de bine, că împricinatul fu lasat liber.

Această poveste va fi și a voastră în ziua morții voastre. Prietenul care vă va da cea din urmă haina, giulgiul, e banul vostru, pe care atâta îl iubiți. Iată tot ce va putea face el.

Celălalt, care vă va însoți câțiva pași, e lumea. Rudele voastre, cunoștințele voastre, vor urmă cosciugul vostru până la cimitir. Va fi totul.

Iar cel de al treilea, prietin credincios, care nu vă va părăsi și care va stăruți pentru voi, lași ghicit, — nu este așa? Este Domnul nostru Isus Hristos.

Iubiți-l și apropiați-vă de El din toată inima. El este prietenul, care vă poate scăpa din toată strămtorarea.

(Din „Dum. ort.“)

ȘTIRI

P. S. Sa Episcopul Diecezan, a plecat Joi în 6 August la Băile Erculane pentru o săptămână. Deodată cu P. S. Sa a plecat și P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret, rămânând în Băile Erculane până a doua zi, când s'a înapoiat la Caransebeș.

Necrolog. În ultimul moment ne vine știrea că fostul adm. par. **George Răbăgia** originar din Caransebeș a răposat în Domnul în 6 August a. c. Răposatul preot până aproape de moarte a servit în parohia din Cliciova (Tractul Făgetului) cu adevărată abnegațiune. În veci pomenirea lui!

Necrolog. Renumitul cântăreț bisericesc și învățător pens. **Petru Borcan** din Banloc, „privighetoarea Bănătului“ cum îi zice Dl Bugariu în „Sentinela“ DSale, după scurte dar grele suferințe a adormit în Domnul la 19 Iulie a. c. în etate de 66 ani. Răposatul a servit mai mult ca 30 ani la școlile confesionale ale diecezei noastre, distingându-se mai ales în esecutarea cântărilor bisericești cari îi vor eterniza memoria mult timp în biserica din Banloc, al cărei credincios cantor i-a fost până la moarte. Dumnezeu să-l ierte!

Necrolog. Comuna bisericească ort. româna și societatea academică „România Jună“ din Viena, cu adânc regret anunță mutarea la cele eterne a neuitatului lor președinte resp. membru de onoare General i. r. **Alexandru Lupu** decedat la 30 Iulie în etate de 87 ani. Vecinică să-i fie amintirea acestui mare Român, care eră sufletul coloniei române din Viena și un mare sprijinitor al studenților români, cari își făceau studiile în Viena.

Aniversarea luptei dela Mărășești în Caransebeș. Joi în 6 August fiind aniversarea a 8-a a luptei glorioase dela Mărășești, care aniversare coincide cu praznicul „Schimbării la față“, s'a cetit în biserica noastră catedrală rugăciunea de mulțămintă, prin M. On. Dn. Dr. Ștefan Pop, profesor de teologie la institutul nostru teologic, care a servit în această zi sf. liturghie, asistat de preoții parohi Liviu Cornean și Petru Bancea. Fiind în aceeași zi târg de țară credincioși au fost, durere, foarte puțini la biserică.

Județul Caraș-Severin se va împărți, conform ultimei știri, în trei județe: al Lugojului cu capitala Lugoj, al Severinului cu capitala Caransebeș și al Carașului cu capitala Oravița.

Adunarea generală a Astrei, adică a Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român își va ține adunarea generală la Reghin, în 29—30 August. Anunțarea participării se face până cel mult în 18 August la Dr. Enea Popa din Reghin.

Plata măsurării loturilor de împrumut. Casa centrală a împrumutării a făcut cunoscut consilierilor agricoli din Bucovina, să întocmească tablourile pentru plata măsurării pământului celor împrumutări. Calculul la hectar pentru spese de măsurătoare și parcelare se va socoti lei 220. Pentru fracțiunile de teren mai mari de o jumătate de hectar (50 ari) se va percepe tot prețul întreg (220 lei); pentru fracțiunile mai mici de o jumătate hectar se va percepe numai 110 lei.

Divorțurile se înmulțesc. Consistorul arhiepiscopical din Sibiu a făcut cunoscut Ministerului, că divorțurile au luat proporții îngrijitoare. Spre a li-se pune stavilă se cere ca organele administrative să nu mai acorde cu înlesnire dispensa legală a celor 21 zile pentru vestirea oficială a celorce voesc să se căsătorească. Ușurința, cu care se acordă acum dispensa, face pe unii să încheie în mod ușuratic și foarte repede căsătoria civilă, fără să se gândească și la datorințele omului căsătorit.

Trecere la religia ortodoxă. Ziarele scriu, că 10.000 Români uniți din județul Maramureș au trecut la religia ortodoxă. Populațiunea din comunele: Valea Porcului, Perești, Cornești, Sarasău, Vereșmort, Borșa și altele a trecut aproape în întregime la ortodoxie.

Ploaie artificială. În Germania se fac interesante încercări de a produce ploaie artificială. Inginerul Carol Lanninger a reușit să producă nori artificiali pe o întindere destul de mare. Apa pentru nori, scoasă din o adâncime de peste 10 metri, este aruncată cu ajutorul unor aparate speciale în aer, de unde transformându-se în nori, cade în formă de ploaie.

O asociație pentru combaterea sectelor religioase. În Capitală s'au pus bazele unei asociații care să combată diferitele secte religioase ce au luat în ultimul timp o mare dezvoltare. Asociația prin conferințe ce se vor ține de comun acord cu preoții și învățătorii, va căuta pe toate căile să scoată diferiți sectari de sub influența propagandiștilor. În vederea acestei activități comitetul asociației va cere ministerului instrucțiunii și cultelor să ia dispozițiuni ca să determine scoaterea din cooperative și bănci a personalului didactic și clerical și a-l obliga să se ocupe numai de propaganda culturală, morală și religioasă la sate.

Plata pământului expropriat. Casa centrală a împrumutării a luat măsuri, ca Creditul ipotecar să înceapă plata terenurilor expropriate. Pentru întocmirea lucrărilor de plată, sunt necesare hotărâri comisiunilor de expropriere. De aceea Casa centrală a făcut cunoscut președinților comisiunilor județene de expropriere din vechiul regat, să trimită consilierilor agricoli respectivi dosarele de expropriere, ale căror decizii au rămas definitive prin neapelarea la Curtea de apel sau cereri de revizuire la Comitetul agrar.

Învățământul religios în școli. Legea pentru organizarea învățământului primar și normal-primar prevede, că predarea învățământului religios în școlile primare se face de învățător. Pentru ca învățătorul să se poată achita conștiincios de această îndatorire trebuie să cunoască bine această materie. Intocmindu-se programul învățământului religios în școala normală, s'au rezervat 2 ore pe săptămână numai în primele 3 clase, clasa IV-a -- VII-a având numai câte o oră pe săptămână.

În legătură cu această hotărâre, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, a înaintat Ministerului Instrucțiunii un memoriu în care arată, că în interesul învățământului în general nu este de ajuns o oră de religie pe săptămână în cursul superior. De aceea trebuie să se introducă pe o scară cât mai întinsă învățământul și practica religioasă în școala normală.

Astfel două oare pe săptămână pentru învățământul religios nu va fi pentru școală un sacrificiu inutil, ci din potrivă, o inițiativă din cele mai necesare pentru învățământ

Mulțămită publică. 11 Din cele colecte ce am făcut pe seama zidirei bisericii din Butin, cu mare bucurie și mulțumită la a 3 listă de colectă din Chicago, consăteanul nostru Ion D. Coteț ne trimite suma de 42.300 lei colectată dela următorii marimonioși domni: Ion D. Coteț 10 mii lei, Vladu Oltean 10 mii lei, Milan Voitețchi 10 mii lei, (din care sumă 2 mii preotului, pentru pomenirea fratelui său reposat în Omor, și aceste 2 mii să pun la fond. bis.) Petru Oltean 5 mii lei, Dinca Canas 3 mii lei, Ioșca Ianușic 5 sute, Pau Covaci 3 sute, Iosif Filip, Ioan Ianușic, Mihai Jibrițchi, Giura Cralovschi câte 2 sute toți din Butin. Paul D. Tomi 5 sute, Nic. Bogdanescu 2 sute, George Firi 2 sute, Ion Seuca 2 sute, Petru Cucu 2 sute, Ion Eremie, Vasile Ardelean, Vichente Palcu, Petru Cuntă, Mihai Selcan câte 1 sută lei, Vidu George 50 lei ș. a. nediscifrabil suma totală de 42,300 lei depuși la f. „Timișiana“ în Deta, ca fond clopotelor și picturii. Economistul Dionisie Coteț fruntaș și ca econom și om iubitor de biserică pe cheltuiala sa leagă Sfânta Evanghelie în piele în preț de 1400 lei cărora mulțumim din tot sufletul, acestor donatori credincioși iubitori de biserică. Dumnezeu Sfântul să-le dăruiască sănătate și zile fericite. I-mi țin de sfânta datorință să mulțumim și pe această cale bincredinciosului sprijinitor al bisericii noastre Dl primpretor V. Boleanțu, carele văzându-ne frământarea și lupta de de 6 luni ce o ducem cu minoritarii din comună, pentru a câștiga casa fostului post de medic, ca casă parohială, zilele acestea a luat cauza în mână și rupând cătușele notarul comunal încheie contract, între comuna politică din Butin, care donează casa medicului de circumscripție, comunei bisericesti ca casă parohială ort. rom. Acum în în piața Butinului se înalță biserică falnică și mândră, peste drum casă parohială frumoasă. Era comuna Butin acum doi ani umilită ca viață românească între mulțimea de minoritari. Astăzi românește se vorbește pe toate stratele și tot românul e mândru de schimbarea aceasta. Doamne mântuie de primejdii pe toți cei ce iubesc podoaba casei Tale.

Butin, la Schimbarea la față 6 Aug. 1925.

Pr. Călnicean.

Obiectele fostei curți imperiale scoase în vânzare. La Moscova au sosit un mare număr de străini, veniți pentru a cumpăra obiectele ce au aparținut fostei familii imperiale, care urmează să fie vândute în curând prin licitație publică. În afară de lucrurile ce aparțin coroanei, se vor mai vinde peste 100 de toalete ale împărătesei Alexandra -- din care multe sunt încrustate cu fire de aur și briliante, blănuri, dantelărie fină, etc; 74 costume ale preoților curții cusute în aur și argint; 200 livrele scumpe ale foștilor lachei, -- uniforme și decorațiunile țarului Nicolae II. Soția lui Trozki care este directoarea muzeului, unde se păstrează aceste, a declarat că vânzarea s'a făcut necesară, întru cât nu au valoare istorică iar păzirea lor costă foarte mult.

Aviz! Am onoare a Vă încunoștiința, că cu începere dela 15 Iulie 1925 mi-am mutat biroul advocațional din Bozovici la Caransebeș în Str. Spitalului No. 8 (lângă spitalul militar, în casa repos. preot-profesor Petrescu). Procesele din Bozovici le administrez și pe mai departe personal și prin substituire. Cu distinsă stimă
Dr. George Băican advocat.

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia de clasa II-a din *Rusca-montană* cu filia Ruschița, protopresbiteratul Caransebeșului, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Dela erar retribuțiunile contractuale.
 2. Dela biserică salar anual 1000 Lei. În acest salar se cuprind taxele ștolare pentru boteze cununii și înmormântările simple.
 3. Tot dela biserică un ajutor de 2000 Lei lunar, care ce urcă și scade în raport cu scumetate la care sunt expuși și membrii comunei bisericesti.
 4. Locuință liberă în casa parohială cu supraedificate economice și grădină de legume.
 5. Preotului ales i-se pune în vedere și folosința celor 2 jug. fânaț, ce va primi biserica dela Comisia agrară.
 6. Alte venituri accidentale.
- Reflectanții cu ecalificație corespunzătoare pentru parohii de cl. II să-și înainteze petițiile Prea On. Oficiu protopresbiterat în Caransebeș și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare -- cu prealabila încunoștiințare a protopresbiterului tractual -- în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, dar nici decum în ziua de alegere.

Rusca-montană, din ședința Comitetului parohial la 17. Maiu 1925.

3-3

Dușan Miloșovicu m. p.

Ioan Purdea m. p.

președinte.

notar.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiterul.

În urmarea ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan dđto 30 Iulie 1922 Nrul 2787 B/922, se escrie concurs de nou pentru întregirea parohiei II vacante de clasa a II din *Doclin*, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

1. Una și jumătate sesiune parohială și două intravilane, după cari alegândul preot va suporta toate sarcinile publice.

2. Stola uzitată.

3. Casă parohială nefiind, de locuință se va îngriji alesul preot. Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugărilor, instruate conform Regulamentului pentru parohii și adresate Comitetului parohial din *Doclin*, Prea On. Oficiu protopresbiteral din *Bocșa-montană*.

Recurenții se vor prezenta, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, în biserica din *Doclin* spre a-și arăta dexteritatea în cele bisericesti, dar nu în ziua alegerii.

Doclin, din ședința Comitetului parohial ținută la 16/29 Octomvrie 1923.

Pavel Drăgan m. p.

președ. Com. paroh.

Bălu Ghita m. p.

notar Com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Mihail Gașpar* m. p., protopresb. Nr. 2625 P. ex 1925.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din § 29 al Regulamentului pentru parohii și în baza decisului consistorial dđto 3 Martie și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3053 B. ridicat și la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din șed. consistorială ținută la 1 Iulie 1925.

Episcopul diecezan:

3—3

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia de cl. I. din comuna *Sasca-montană*, din protopresbiteratul Biserica-albă, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Salar și ajutor de scumpete anual dela societatea U. D. R. 12804 lei.

2. Dela aceeași societate anual 24 m³ lemne de foc cl. I. aduse acasă, plus 16 m³ lemne cl. I. ca relut în bani.

3. Cortel liber în casa parohială.

4. Venitele stolare uzitate.

Recurenții vor avea să-și înainteze petițiile de concurs, instruate cu documentele necesare conform Regulamentului pentru parohii și adresate Comitetului parohial din *Sasca-montană*, Prea On. Oficiu protopresbiteral al Bisericii-albe în *Răcășdia*.

Comuna bisericască așteaptă dela alegândul preot, să dea desăvârșită atențiune amvonului.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântare și tipic, nici decum însă în ziua de alegere. Cu ocazia prezentării să pot informa la președintele Comitetului parohial referitor la venitele stolare.

Sasca-montană, din ședința Comitetului parohia ținută în 27 Decemvrie 1924.

Dr Ilie Gropșianu

președ. Com. par.

Constantin Orlescu

not. Com. com.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* m. p., protopresbiter.

Nr. 2038 B. ex 1925.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din § 29 al Regulamentului pentru parohii și în baza decisului consistorial dđto 3 Martie și respective 12 Aprilie 1914 nr 3053 B, ridicat și la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută la 1 Iulie 1924.

Episcopul diecezan:

3—3

Dr. Iosif Tr. Badescu.

* * *

În baza ordinului Venerabilului Cons. diecezan dđto 20 Noemvrie 1923 Nr. 4685 B. ex 1923, se escrie a treia oară concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia vacantă de cl. I. din *Iam*, protopresbiteratul Bisericii albe, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 32 jug. pământ arător — într'un complex.

2. Stola uzitată.

3. Un intravilan de 400 st. □ și un extravilan de 800 st. □.

În lipsă de casă parohială, alegând-ul preot se va îngriji singur de cvartir.

Doritori de a ocupa acest post să-și trimită re ursele lor, conform Regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial din *Iam*, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din *Răcășdia*.

Recurenții sunt poștiți a-se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică din *Iam*, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a protopopului tractual și nici decum în ziua de alegere.

Iam, din ședința comitetului parohial ținută la 5/18 Mai 1924.

Pentru comitetul parohial:

Grigorie Gligu

președ. com. par.

Ștefan Draghici

not. com. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Nr. 5177 B. ex. 1924.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din § 29 al Regulamentului pentru parohii și în baza decisului consistorial dđto 3 Martie și respective în 12 Aprilie 1914 Nr. 3053 B. ridicat și la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută la 1 Iulie 1925.

1—3

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu